

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. április 18.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0107 (COD)

8115/18
ADD 2

JAI 324
COPEN 105
CYBER 67
DROIPEN 54
JAIEX 28
ENFOPOL 172
TELECOM 95
DAPIX 107
EJUSTICE 28
MI 271
IA 102
CODEC 578

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. április 18.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2018) 119 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a büntetőügybeli elektronikus bizonyítékokra vonatkozó, közlésre és megőrzésre kötelező európai határozatokról és Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a jogi képviselőknek a büntetőeljárásban bizonyítékok összegyűjtése céljából történő kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2018) 119 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2018) 119 final

Strasbourg, 2018.4.17.
SWD(2018) 119 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a büntetőügyi elektronikus bizonyítékokra vonatkozó, közlésre és megőrzésre kötelező európai határozatokról

és

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a jogi képviselőknek a büntetőeljárásban bizonyítékok összegyűjtése céljából történő kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról

{COM(2018) 225 final} - {COM(2018) 226 final} - {SWD(2018) 118 final}

Vezetői összefoglaló
A büntetőügyekben az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférés javítását célzó hatásvizsgálat
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege és miért jelent problémát uniós szinten?
Az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférés nehézségei jelenleg akadályozzák a bűncselekmények hatékony nyomozását és a büntetőeljárásokat az Unióban. A hatóságok közötti igazságügyi együttműködés, a hatóságok és a szolgáltatók között folytatott közvetlen együttműködés, valamint a hatóságok elektronikus bizonyítékokhoz való közvetlen hozzáférése nem hatékony. Ennek eredményeként megrekednek a nyomozások, bűncselekmények maradnak büntetlenül, az áldozatok kevésbé részesülnek védelemben és az uniós polgárok kevésbé érzik biztonságban magukat. A hatásvizsgálat három problémát azonosít: 1. A fennálló igazságügyi együttműködési eljárások alapján túl sokáig tart az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférés, ami kevésbé hatékonná teszi a nyomozásokat és büntetőeljárásokat. 2. Az állami és magánszféra közötti, a szolgáltatók és a hatóságok között folyó együttműködés hiányosságai akadályozzák a hatékony nyomozásokat és büntetőeljárás alá vonásokat. 3. A joghatóság meghatározásával kapcsolatos hiányosságok akadályozhatják a hatékony nyomozásokat és büntetőeljárás alá vonásokat.
Mi az elérendő cél?
Az általános cél az Unióban a bűncselekmények hatékony nyomozásának és a hatékony büntetőeljárás alá vonásának biztosítása, a fokozott igazságügyi együttműködés, valamint a szabályok és eljárások közelítése révén javítva a büntetőügyekben az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférést. Három konkrét célkitűzés van: 1. Az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférés késedelmeinek csökkentése; 2. Az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférés biztosítása ott, ahol most hiányzik; 3. A jogbiztonság, az alapvető jogok, az átláthatóság és az elszámoltathatóság fokozása.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés? (szubszidiaritás)
Mivel e kezdeményezés határon átnyúló ügyekkel kapcsolatos, az érintett problémákat nem képesek az egyes uniós tagállamok önállóan megoldani. Ezenfelül, a jogi megközelítések sokféleségére, az érintett szakpolitikai területek (biztonság, büntetőjog, alapvető jogok, az adatvédelmet is beleértve, gazdasági kérdések) számára és az érdekelt felek széles körére figyelemmel az uniós szintű jogalkotás a legmegfelelőbb a megjelölt problémák kezelésére. Az uniós szintű fellépés továbbá megkönnyíti az együttműködést a harmadik országokkal, különösen az Egyesült Államokkal; ez fontos, mivel az elektronikus bizonyítékokhoz történő nemzetközi hozzáférés igénye gyakran túllép az Unió határain.
B. Megoldások
Milyen lehetőségek kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített lehetőség? Ha nem, miért nem?
A lehetőség: nem jogalkotási fellépés (vagyis gyakorlati intézkedések az igazságügyi együttműködés javítására a hatóságok között és a közvetlen együttműködés fokozása a hatóságok és a szolgáltatók között) B lehetőség: A lehetőség + nemzetközi megállapodások C lehetőség: B lehetőség + közvetlen együttműködésről szóló jogszabályok (közlésre kötelező európai határozat + hozzáférés az adatbázisokhoz) D lehetőség: C lehetőség + közvetlen hozzáféréssről szóló jogszabályok Az előnyben részesített lehetőség a D lehetőség, figyelembe véve mind a minőségi, mind pedig a költségekkel és a hasznokkal összefüggő szempontokat.
Mik a különböző érdekelt felek álláspontjai? Ki melyik lehetőséget támogatja?

Az érdekelt felekkel széles körű konzultációkra került sor több mint 18 hónapon át. Az uniós országok hatóságai a következő kulcsfontosságú kérdésekre világítottak rá: a megkeresés feldolgozásához szükséges időtartam, a szolgáltatókkal folytatott megbízható együttműködés hiánya, illetve a nyomozási cselekmények kapcsán a joghatósággal kapcsolatos jogbizonytalanság. A szolgáltatók és egyes civil társadalmi szervezetek kiemelték, hogy a jogbiztonság lényeges a hatóságokkal folytatott közvetlen együttműködés lehetővé tétele érdekében, valamint hogy el kell kerülni a normakollíziót. Egyes civil társadalmi szervezetek ellenezték a közvetlen együttműködésről szóló uniós szintű szabályozást; ehelyett a kölcsönös jogsegéllyel kapcsolatos eljárások javítását részesítették előnyben.
C. Az előnyben részesített lehetőség hatásai
Melyek az előnyben részesített lehetőség (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?
A kezdeményezéstől az várható, hogy hatékonyabbá és eredményesebbé teszi a nyomozásokat és büntetőeljárás alá vonásokat, javítja az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot, biztosítja az alapvető jogok védelmét, továbbá elősegíti a digitális egységes piacba vetett bizalmat, azáltal, hogy javítja a biztonságot, valamint csökkenti a hálózati eszközökön vagy azok révén elkövetett bűncselekmények büntetlenségének látszatát.
Milyen költségekkel jár az előnyben részesített lehetőség (ha felmerül ilyen a főbb lehetőségek mellett)?
A költségek igazgatási jellegű költségek, amelyek az előnyben részesített lehetőség uniós országok általi átültetéséből és végrehajtásából, valamint a szolgáltatók megfeleléséből állnak elő: • Az egyszeri költségek 3,3 millió EUR-ra tehetők az uniós országok esetében és 1,7 millió EUR-ra a szolgáltatóknál. • Az előnyben részesített lehetőség nem jár semmilyen rendszeres költséggel. Ezzel szemben évente több, mint 7,1 millió EUR-ra tehető rendszeres megtakarítást eredményez a tagállamoknál és évi több mint 4,3 millió EUR-t a szolgáltatók esetében.
Milyen hatást gyakorol az intézkedés a kkv-kra és a versenyképességre?
Az adminisztratív terheket csökkentő és a versenyképességet elősegítő jogbiztonság és az eljárások egységesítése továbbá pozitív hatással lesz a kis- és középvállalkozásokra.
Lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt jelentősebb hatás?
Az előnyben részesített lehetőség várhatóan kezdeti bevezetési költségekkel jár, amelyeket hosszú távon kompenzálnak a rendszeres költségeknél elért megtakarítások. A nemzeti hatóságoknak alkalmazkodniuk kell az új eljárásokhoz és képzésen kell átesniük. E hatóságok azonban hosszú távon profitálni fognak a modernizációból és a központosításból, a további képzésből, továbbá az adatokhoz való hozzáférés iránti megkereséseket szabályozó egyértelmű jogi keretből, mivel ezek hatékonyságnövelést fognak eredményezni. Ehhez hasonlóan, mivel az előnyben részesített alternatíva csökkenti az igazságügyi együttműködés csatornáira nehezedő terhelést, csökkeni fog az országok által feldolgozandó megkeresések száma.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
A szolgáltatóknak egy új jogi kerethez kell majd alkalmazkodniuk, új eljárások bevezetésével, személyzetük képzésével, valamint esetlegesen egy jogi képviselő kijelölésével. A gyakorlati intézkedések végrehajtása, noha nem kötelező, bizonyos költségeket eredményez. A szolgáltatókhoz több megkeresés érkezik, ami növelheti a megfelelési költségeket. Ezzel szemben a harmonizált keret csökkenthetné a jelenleg a szolgáltatókra nehezedő terhet; azok jelenleg olyan nem tartalmi adatokkal kapcsolatos megkeresésekre válaszolnak, amelyeket a tagállamok eltérő jogai alapján kell értékelniük. Az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférést is magukban foglaló hatékonyabb nyomozások pozitív társadalmi hatással járnának, beleértve a bűnözés fokozott elrettentés révén elért lehetséges csökkenését is. Az előnyben részesített lehetőség elegendő biztosítékot tartalmaz annak biztosításához, hogy az abban található intézkedések teljes mértékben összhangban legyenek az alapvető jogokkal. Nem derült fény jelentős környezeti hatásra.
Arányosság?

Az előnyben részesített lehetőség szabályokat és eljárásokat vezet be a nemzeti igazságügyi hatóságok elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférését illetően, a szükségességen és **arányosságon** alapuló kifejezett bizonyítékokkal.

Nem ír elő aránytalan kötelezettségeket a magánszféra (a kkv-kat is beleértve) és az egyének számára. Ezzel szemben több olyan intézkedést vezet be, amelyek várhatóan jelentős materiális és immateriális **előny** járnak.

Az előnyben részesített lehetőség nem megy túl azon, amire szükség van a kiinduló probléma megoldásához és az uniós fellépés **meghatározott célkitűzéseinek eléréséhez**.

D. Nyomon követés

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A Bizottság felülvizsgálja a kezdeményezés végrehajtását annak értékelése céljából, hogy teljesültek-e a szakpolitikai célok. Erre az **értékelésre** a jogalkotási aktus végrehajtási határidejét követő **5 év** elteltével kerül sor, ezáltal lehetővé téve, hogy elegendő idő teljen el a jog és a gyakorlat célszerű értékeléséhez valamennyi résztvevő tagállamban.